

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 6 października 2025 r.

Pozycja 282

POSTANOWIENIE

z dnia 21 maja 2025 r.

Sygn. akt Ts 111/23

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Michał Warciński,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej J.S. o zbadanie zgodności:

art. 8 w związku z art. 45 oraz art. 47 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. Nr 24, poz. 141, ze zm.) w zakresie, w jakim „uniemożliwiają domaganie się przywrócenia do pracy przez pracownika, którego rozwiązanie umowy o pracę podlega ograniczeniu z mocy przepisu szczególnego, zwłaszcza gdy celem takiego żądania jest uzyskanie wynagrodzenia za cały czas pozostawania bez pracy” z:

- 1) art. 64 ust. 1 i 2 w związku z art. 24 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) art. 65 ust. 1 zdanie 1 w związku z art. 24 zdanie 1 oraz art. 31 ust. 3 w związku z art. 2 Konstytucji;
- 3) art. 67 ust. 1 zdanie 1 w związku z art. 2 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 26 maja 2023 r. (data nadania) J.S. (dalej: skarżący), reprezentowany przez pełnomocnika z wyboru, wystąpił z żądaniem przytoczonym w komparycji niniejszego postanowienia na tle następującego stanu faktycznego.

Skarżący wniósł pozew przeciwko Szpitalowi Wojewódzkiemu w P. o uznanie za bezskuteczne wypowiedzenia zawartej z nim na czas nieokreślony umowy o pracę – jako powód wypowiedzenia wskazano zmiany systemu zarządzania oddziałami szpitalnymi i w konsekwencji likwidację stanowiska pracy skarżącego – a także o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu. Wyrokiem Sądu Rejonowego w P. z 18 grudnia 2019 r. (sygn. akt [...]) skarżącego przywrócono do pracy na poprzednich warunkach oraz zasądzono na jego rzecz zwrot kosztów zastępstwa procesowego i opłatę od pozwu. Skarżący od powyższego orzeczenia złożył apelację, którą Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z 17 listopada 2020 r. (sygn. akt [...]) uznał za częściowo uzasadnioną i zamiast przywrócenia skarżącego do pracy, zasądził dla niego odszkodowanie w związku z naruszającym przepisy rozwiązaniem umowy o pracę za wypowie-

dzeniem. Od wyroku Sądu Okręgowego skarżący wniósł skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego, oddaloną wyrokiem z 26 października 2022 r. (sygn. akt [...]).

Prezes Trybunału Konstytucyjnego zarządzeniem z 28 sierpnia 2023 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącego 4 września 2023 r.) wezwał skarżącego do: oznaczenia swego adresu, podania daty doręczenia mu orzeczenia wskazanego jako ostateczne, doręczenie odpisu lub kopii poświadczonej za zgodność z oryginałem (wraz z czterema kopiami) wyroku Sądu Rejonowego w P. z 18 grudnia 2019 r. (sygn. akt [...]) wraz z kompletnym uzasadnieniem, jak również odpisów lub kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem pozostałych załączników złożonych wraz ze skargą konstytucyjną (z wyjątkiem pełnomocnictwa).

Skarżący 8 września 2023 r. (data nadania) przekazał pismo z żądanymi informacjami oraz kopie wymaganych dokumentów.

Zdaniem skarżącego zaskarżone przepisy – w zakresie, w jakim dopuszczają, by roszczenie pracownika podlegającego szczególnej ochronie trwałości stosunku pracy zostało uznane za nieuzasadnione – naruszają wolność wykonywania zawodu, wolność wyboru miejsca pracy, zasadę ochrony pracy, prawo do ochrony praw majątkowych oraz prawo do ubezpieczenia społecznego.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Skarga konstytucyjna jest sformalizowanym środkiem ochrony konstytucyjnych wolności i praw. Jej merytoryczne rozpoznanie jest uzależnione od spełnienia licznych przesłanek wynikających z art. 79 ust. 1 Konstytucji, a doprecyzowanych w ustawie z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK). Weryfikacja tych przesłanek następuje na etapie wstępnego rozpoznania na posiedzeniu niejawnym (art. 61 ust. 1 u.o.t.p.TK).

W myśl art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK skarga konstytucyjna może być wniesiona po wyczerpaniu drogi prawnej, o ile jest ona przewidziana, w ciągu trzech miesięcy od doręczenia skarżącemu prawomocnego wyroku, ostatecznej decyzji lub innego ostatecznego rozstrzygnięcia. Zagadnienie wyczerpania drogi prawnej w rozumieniu powyższego przepisu było wielokrotnie przedmiotem rozważań Trybunału Konstytucyjnego (zob. m.in. postanowienia TK z: 8 maja 2012 r., sygn. Ts 206/11, OTK ZU nr 3/B/2012, poz. 299; 19 czerwca 2018 r., sygn. Ts 195/17, OTK ZU B/2018, poz. 136; 29 czerwca 2021 r., sygn. Ts 113/20, OTK ZU B/2021, poz. 135). Trybunał jednoznacznie wskazywał, że drogę prawną należy uznać za wyczerpaną w momencie, gdy skarżący uzyska prawomocne orzeczenie w następstwie skorzystania z przysługujących mu zwyczajnych środków odwoławczych. Konsekwentnie należy przyjąć, że podjęcie kroków, zmierzających do wzruszenia takiego orzeczenia, także wtedy gdy towarzyszy im wydanie w sprawie dalszych rozstrzygnięć, wykracza poza pojęcie „wyczerpania drogi prawnej”. Mając powyższe na uwadze Trybunał uznaje, że ostatecznym orzeczeniem w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji, wydanym w postępowaniu cywilnym, jest prawomocny wyrok lub postanowienie, natomiast skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia.

Oznaczenie momentu wyczerpania drogi prawnej ma bezpośrednie przełożenie na określenie terminu wniesienia skargi konstytucyjnej. Rozpoczyna on bieg w momencie uzyskania przez skarżącego prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji. Wniesienie zaś skargi kasacyjnej, jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, nie ma już znaczenia dla biegu tego terminu (zob. postanowienie z 16 kwietnia 2013 r., sygn. Ts 21/13, OTK ZU nr 4/B/2013, poz. 439).

Trybunał stwierdza, że w niniejszej sprawie ostatecznym orzeczeniem w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji jest prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w P. z 17 listopada 2020 r. (sygn. akt [...]). W związku z tym to od daty doręczenia powyższego orzeczenia roz-

począł bieg termin wniesienia skargi konstytucyjnej. Skarżący wniósł ją natomiast dopiero 26 maja 2023 r., a więc po przekroczeniu terminu przewidzianego w art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK.

Ze względu na niedochowanie ustawowego terminu wniesienia skargi konstytucyjnej Trybunał Konstytucyjny – na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p.TK – odmówił nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

Mając powyższe na względzie, Trybunał postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.